

САНА

ХАБЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ОЛОХ

ЧУРАПЧЫ
УЛУУБУН
КАБЫАТА

ХАБЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫМ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№№ 101—102 (8209—8210) ♦ 1997 снх бэлэглэн үйлдвэрлэл 16 күнэ. Ойгууртунгуйн ♦ Саланата—1084 с.

КЫСТЫГЫ БЫНААРЫСТА

Семен Дмитриевич Петров Соловьев нэгийлэгэр дээд мэргэжилтэй «Эргис» баянхай хайгуурын баазы төрийн үлээлэгтэй хайгуурыг дагуу. Ону тэрийн Мэргэлийн тугуу, монтантайны үлээлэг, нэгдэлтэй уонна биедх өрөмүөнүэри дээрүг даах дээрү түмөн хайгуурын дээрүтэнэр. Ол нэгдэл нэгдэлтэй нэгийлэг дээрүтэнэр, олохтоохтор монтантайны олох улахан, Кинилэр 12-дэр уонна үс биедхэдхэн хайгуурын, нэгдэлтэй үлээлэгтэй. Ити нэгийлэгтэй хайгуурын биедхүг улахантэй нэгдэлтэй нэгийлэгтэй дээрүг даада.

Бастарытынан, Н. Н. Собакин жастардаан 6Х6 м. жоннах маңайнан котельнайын бүтүрдүлөр. Отуз жаштагылар үзүлөр Д. Н. Крышанкин саалайар. Ити үлө жам айын 12 күнүттөн сааламан баран, бидигин жастыкка толору белем буолта. Киндэр жам КТФ-300 олохтору уларытан байете циркуляциялар отордулар, жамнаха лабатан эттохха, жам сыдлаагыта итинин уларытыны олохтоох участкай балындаа килдэрбиттэр. Ол үчүгүбү жам сыд устата толору данастанна.

Иннифинизм, олохтоох орто оскуола ааспыт сый-

Мырала кырдыабастар сайынны сүөһү аһы-
лыгын согуотуонкалааһынныга, атын да састааларга
адардартан олох хаадыбыкка үлэлииллэр. Быһы
сайын Антон Мифанович Сергеев, Иннокентий
Алексеевич Федоров 70 саастарын туоланнар үө-
рүүлээх үбүлүүдөрүн оҕолорун, сиэннэрин, биһргэ
үөскэбит үөлэниэхтэрин, аймахтарын кытта
атаарбыттара. Кинилэр оҕолорун, сиэннэрин кө-
бүлүн күөх сайын биһэрэр быйаннын сөмүсүөхтөө-
һүлэр. Саастарын тухары үлэ үөбүгэр сылдыбыт
кырдыабастар аңардас ириллэринэн да оттообутта-
рын иһин, хoduналарыттан олох эрдэ тахсыбыттара,
Антон Мифанович 70-ча, оттон Иннокентий Алек-
сеевич 60-ча сымарда оттоммуттарын туһунан үөрө-
көтө илпэсэбиттэрэ. Ити билигинигэ таһаардахха
35—30 тоһоҥа төһөһөр эбээт, дьэ туттуулаах
кырдыабастар.

КҮН АҢАРА ДА БЫЛДЬАҢЫК

—Биллэрин курдук, быйылгы бурдук уонна одуруот айыл хомуура күнтөн-дьылтан тутулуктаан уһаата. Ситимин быһыанка түһэр ардахтарга үлэ-хамнас тардыллар. Онон биһир күн, күн аһара бириэмэ күндү. Ити курдук чөлчхөрдөһөн син саасы быһыт бурдуһунут үүнүүтүттөн улахан анарын ылыбыт. Улуус үрдүнөн 2412 гектарга туорахтаах культураны үүннөрбүһүгүттөн балаһан ыйыл 10 күнүһөрдү түмүгүнөн 1245 гектара хомуйулунна. Онуоха бурдук сымтыта, оҕоо эбиксэлэхтөн ача, сыыс от үүнүүтүттөн 218 гектары оттуу хомуйарга күһэйилиннибит. Валовойунан 1622 тонна бурдуктаныбыт ити ортоһунан биһирдин гектартан 13-14 центнергэ тэҥнэхэр,—диһр улуустаагы тыа хайаайыстыбатын управлениетын ыллаабынай агронома Евдония Ивановна Корякина.

АГРАРНАЯ КОМПЛЕКС ТУБУКТЭРЭ

Сототуугаагата СР Правительствын 1 №-дэх дэлгэцтэр туха хааайсымбатын уонна аста-уолга министрэ Иван Сивцев журналистары кытта көрүтэ уонна манньгы иитиннэрдэ.

— Аграрний сектор нуруук элбөх түбүктөрдөх. Бүгүн кылаабынайа — кышкыгыта бэлэмизини. Бу узахан үлөс, бастатан туран, сүрүн бөлөмтө сүбү аһылыгын бэлэмизинингэ уурулар. Дымд төһө да үчүгэйин аһин, аһыла элбэйдэриттэ Бүлүү бөлөх уонна сорох хотугу улуустарга быдааннаммыт соруудах туолбатыгар тийдэ. Ол да буоллар, 500 тыһ. тонна оттоноохтук.

тарга тышындыгынан мезгилдээк эрэ буолбаста,
бүтүн улууска мезгилек сурабырбыта чакчы. Ошон
былгыт үс иһиндээх И. И. Сибиряков салаалар би-
ригээдэтэ оскуола киин котельнайыгар РН-8 оһо-
ду монтажтыыр. Фундаментын дутан бүтүрдүлөр.
Ити иһиннэ бу биригээдэ улахан оскуола китэр
систематын капиталындардык өрөмүөлүнөн аман-
даах комиссияга туттарда.

Отгон С. Ф. Собакин сайааччылаах 7 кинилээх биригээдэ оло садын котельнайыгар үлэллин, улааларыа балаан-ыйын 3 күнүгэр бүтөрөн нэнилөөк дьаһалтатыгар туттардылар. Иннинин бу үс биригээдэ мырылатар улахан гаражтарын капиталнайдык өрөмүөннүүр былааннаахтар. Итинэн Семен Дмитриевичтээх нэнилээк түүрт объектын, түүрт котельнайын оңорон уонна өрөмүөннээн кыстыгы көрсө бэлэм оңорор кыахтаннылар. Ааспыт сылга улахан оскуола өргөрөн, сылытар системадара айгырааннар, аны киин котельнай кыахтата тиийбэтинин үөрөх күнү элбэхтик көгүтүлүбүтэ. Ити итэбэли быйык туоратарга соруктанан үлэниилэр. Бу үс биригээдэ үлэтин С. Д. Петров сүрүмнүүр, салааар. Ону таһынан бэйэтин баалынай хайааймыстыбатын бары үлэлэрин дьаһаллар.

ЭДЭРДЭРТЭН ХААЛСЫБАТТАР

Оттоң эмиз 70-тан тахсыбыт Дмитрий Степанович Попов, Егор Николаевич Массаев сайымы быһа хoduналарыттан арахсыбанна күөх быйагы сомсуулар. Аны биир үөлээннээхтэрэ Филипп Данилович Кронников бу саас 2 гектар сирин хорутан былыргылыы чабычакка сиэмэтин кутан, иллитинан эбниһи кысыга олус өлгөһүнүк үүмүт. Кини итиил таһынан анатан ылбыт сиригэр хас да көбүөннэлээх оту чөмчөттө. Биир сазастыылаахтара Н. Г. Собанни, Н. Д. Дьячковская, Д. Д. Петров сүөһү аһылытын эмиз кинилэртэн хаалсыбаттык сорогуомкалаастылар. Оттоң баһыһың хаһаайыстыбалар 70-нуу—90-нуу оту түрүүрдүлэр.

Алексей МАКАРОВ,
ханыат общ. - корр.

Бурдук хомгурун Мырылаба Н. Г. Федоров
салайар «Вурдаанай» ХЭТ 200 гектартай ортогу
най гектарыттан 17-дээ центнер үүнүүнү ылан
барыта 324 тоннаны ысқылааттарыгар ылтэрдн-
лар. Болтоого бурдук үүннэринтинэй утумнаах-
тык дьарыктанар Н. Н. Ефремов «Өрүүнэ» баа-
һынай хаһаайыстыбата өмнө хомуур үлэтин бүтэ-
рэн бурдуктарыг куурда-хатара, бэрнээ сылдыал-
лар.

Аны хайдах эмэ гынан 950 гектарга үүсүүт бурдулхутун этэнгэ хомуйдахпытына хонуур түмтэннөхтөөх.

Улууспа хортуонпуйу ходооһун садаламыда, нэдиэлэнтэн ортод билигин 38 гектарга үүсүүт хортуонпуйтан 6 эрэ гектара хостонно, биэр гектартан 80 тонна үүсүү мшлынна. Сотору аны халпыстаны быһыы сараланыхтаах.

П. СЫРОВАТСКАЯ

проблема булар

Министр ибтидоиэрбитийнэн, аны бидгийн хаһаа-
ийстыбаатар салайааччыларэ хомуур үдэтин төлөө-
һүн туһунан коллективтары кытта бэйэлэрэ дуора-
бардаһааллар. Хортүгшүбү уонна окурүот астарын
промышленнай регионнарэа ытыы механнама бы-
һаарылла илик. Вүгүниү туругунан сабаанналар
сүөхтар уонна государество өртүттэн өһөбүд тий-
бэт. Төһө да ырахааттардаах буоллар, тыа сирэ
уунатын-окурүоох матарыйнааларынан кэлэр нави-
гацияда дээрэ хааччылыһына.

Министр рынок усулубайларыгар аграрнай сектор үлэтин тэрийин бопуруостарыгар бэйэтин санааларын билиһиннэрдэ.

УЛУУСКА ОТТООХУН СВОДКАТА

(Балабан ыйын 11 күнүндээш тургунан)

Хавьаайыстыбалар	Охсүү (гект.)	Кэбиний (тн)
Одүүлүүл		
Бааһынай хай.	1200	800
Нэһилиэнньэ	1200	1436
Хатылы		
Бааһынай хай.	935	620
Нэһилиэнньэ	1650	1180
Болтоҕо		
Бааһынай хай.	730	800
Нэһилиэнньэ	1270	1000
Холтоҕо		
Бааһынай хай.	717	400
Нэһилиэнньэ	1791	1700
Хадаар		
Нэһилиэнньэ	770	780
Бааһынай хай.	200	150
«Хадаар» таб.	600	800
Хайахсыт		
Бааһынай хай.	1600	800
Нэһилиэнньэ	1000	600
Чакыр		
Бааһынай хай.	873	396
Нэһилиэнньэ	1127	930
Мугудай		
Бааһынай хай.	410	250
Нэһилиэнньэ	1637	1100
Төлөй		
Бааһынай хай.	500	300
Нэһилиэнньэ	800	700
Кытаанах		
Бааһынай хай.	500	787
Нэһилиэнньэ	1000	544
Арыылаах		
Бааһынай хай.	640	344
Нэһилиэнньэ	1174	680
Сытан		
Бааһынай хай.	2253	1500
Нэһилиэнньэ	1000	1000
Алабар		
«Чыапсара» таб.	300	700
Нэһилиэнньэ	967	1000
Бааһынай хай.	100	90
Бахсы		
Бааһынай хай.	780	150
Нэһилиэнньэ	1020	850
Чурапчы		
Бааһынай хай.	550	300
Нэһилиэнньэ	2828	2700
Мырыла		
Бааһынай хай.	1100	1500
Нэһилиэнньэ	1900	350
Болугур		
«Мамдараайы» таб.	1500	800
Бааһынай хай.	90	180
Нэһилиэнньэ	1190	1350
Малдьахси		
Бааһынай хай.	120	60
Нэһилиэнньэ	180	90
Уорда		
Бааһынай хай.	200	70
Нэһилиэнньэ	200	60
Улууе үрдүээн	38705	29497
Бааһынай хай.		9497
Нэһилиэнньэ		18050
Табарыстыбалар		2050

Бу сводкаттан көстөрүнэн, улууска оттообун тутурута илгэрээ күннээри көрдөрүүнэн 29497 тонна буолан, сыллаагы былааны 93,2 бырыһыан толордубут. Бу сыһынара бүтэһиктээх түмүгү кэлэр нэдиэлэгэ таһаарыахыт дэли суоттанабыт. Улууска оттообун түмүнтэммитин да көрүстэ. Сорохтор көлөр сылга хаһаанар гына оттуур кыахтаахтарым да иһин, техника уматыга кырыымчыыттан салгы үлээлээбэтидэр. Онтон маллы улуустарбытын кытары байыбетин тэглээн көрүннэхпитинэ эмнэ субу күннэргэ Таатта, Мэнгэ-Ханалас уонна Уус-Алдан улуустара сыллаагы былааннаах отторун 80 тахса бырыһыаннын оттообуттар. Айма улуунун киэнэ бу көмгэ 93 бырыһыанга тэглэстэ.

Кэлэр кыстыкка сылгыны илээр хаһаайыстыба-
ларга сылгы хаһыыта, ыырдаан сылдыар сирдери-
гэр күһүлгү нээнчэри, кучу тахсыбыта үчүгэй-
эрэ түстүүн сөп. Маны таһынан сылгыга эбис бинт-
тыын айылык буоларын быһыытынан сылгылаах-
тар бурдугууан дьарыктанар хаһаайыстыбалары-
мыта хардарыта захсыы, дуогабурдаһы барыс-
таах өртүүн талар сөптөөһүн, ордук эбнэһин булу-
нуохтаахтар. Ол, бурдук хомуурун түмүктөрү кэлэр
кыстыкка төһө сүөһүнү аһы илэрбинигэр суотта-
ныны быһаарыаба.

Улуустанды тѳа хаһаайыстыбатын управленнета.

CHA

И. С. ПОПОВ.

